

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXII. tečaj.

— ❁ V Gorici 1905 ❁ —

11. zvezek.

V sredo, 4. oktobra t. l., je po dolgi, težki bolezni vrnil svojo blago dušo Gospodu prevzvišeni knez nadškof goriški

ANDREJ JORDAN.

V torek, 10. okt., so se njegovi telesni ostanki z dostojno slovesnostjo prenesli h poslednjemu počitku. Pri veličastnem sprevodu se je lepo pokazalo posebno spoštovanje, ki ga je užival prevzvišeni v svojem škofijskem mestu, kjer je prebil skoraj ves čas svojega življenja, kjer je vse poznalo od mladih nog in čislalo skromnega, pa vedno prijaznega gospoda. Tudi mi ne moremo pozabiti, kako je rad prihajal k nam, zlasti v veliko nedeljo zjutraj in na praznik presv. Rešnjega Telesa popoldne h procesijam, ki se jih je vdeleževal v mladih letih ko ceremoniarij prošta Kodelija, pozneje, ko je bil sam prošt, pa ko pontifikant. Poslednjič je bilo to na Sv. Telo leta 1902, ko je bil že imenovan nadškof goriški. Tedaj je zadnjič večerjal z nami ter se lepo in ginljivo poslovil. Kmalu na to, v nedeljo 20. julija, smo mu poljubili roko v goriški stolni cerkvi ko novo posvečenemu nadškofu. Ali malo čez tri leta, pa ga je Bog poklical s truda in odgovornosti polnega dela v boljšo domovino, in nam ne ostane družega, ko da vedno nam prijazno naklonjenega gospoda, prevzvišenega rajnega kneza nadškofa, vsem dragim bravcem priporočimo v pobožno molitev. Naj počiva v miru in večna luč naj mu sveti!

Za praznik vseh Svetnikov.

« Potem sem videl veliko trumo, ketere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov, in rodov, in ljudstev, in jezikov stoječe pred sedežem in pred Jagnjetom, oblečene v bela oblačila in paljmove veje v njih rokah. » Skriv. raz. 7, 9.

Vsi prazniki celega leta se obhajajo zato, da skazujemo Bogu, Materi Božji in svetnikom zasluženost čast ter si pridobivamo z molitvijo in praznovanjem potrebnih milosti.

Ni pa mogoče vseh svetnikov pozamezno obhajati, ker je njih število preogromno in ker nam je mnogo tudi neznanih; odtod praznik vseh Svetnikov.

Ob času, ko je narava že odložila svoje lepotiche in spominja na zimo, ki se bliža, ob času, ko gre cerkveno leto k svojemu koncu, tedaj se sveta cerkev kaker za slovo še enkrat pokaže v svojem blesku. Ne mislimo toliko na unanjo lepoto, koliker na notranjo, ko gledamo sè sv. Janezom „veliko trumo..... iz useh narodov in rodov in ljudstev in jezikov“.

Ta truma, dragi braveci, to so izvoljeni božji, to so tisti, ki so šli čisti s tega sveta, tisti, ki so po mnogem boju dosegli krono zveličanja.

O tej trumi govori sveto pismo, ko pravi: „Blager jim, kateri so na ženitno večerjo Jagnjetovo poklicani“. Skriv. raz. 19, 9. Ako je srečen tisti, ki ga blagrujejo ljudje, na katerih sodbo se ni veliko zanesti, koliko bolj srečen bo še le tisti, ki ga blagruje sveto pismo samo? Zares, blager jim! „Ne bodo več ne lačni ne žejni, tudi sonce jih ne bo več peklo, ne kaka vročina; zakaj Jagnje, ki je v sredi sedeža, jih bo paslo in jih vodilo k virom žive vode in Bog bo obrisal sleherno solzo iz njih oči“. Skriv. raz. 7, 16. 17.

Ako bi popisoval lepoto zemlje in veličastvo neba, ako bi govoril o človeku in njegovih čudovitih zmožnostih, že tukaj bi se mi vstavila beseda in najbolje bi zadel, ako bi odperl sveto pismo in govoril z besedami Gospoda samega. Kaj pa še le, ko gre za veselje nebeško, ki je vživa truma, katero je gledal sv. Janez v skrivnem razodevenju?

Tedaj pač ni družega mogoče in se tudi ne bi spodobilo kaker govoriti z besedami svetega pisma. Zato hočem tudi še naprej popisati srečo izvoljenih sè sv. Duhom, ki govori: „In oni bodo njegovo ljudstvo, in Bog sam, njih Bog, bo ž njimi“. Skriv. raz. 21 3. „In bodo gledali njegovo obličje; in njegovo ime bo na njih čelih. In noči ne bo več; in ne bodo potrebovali ne svitlobe svetil, ne svitlobe sonca, ker jih bo gospod Bog razsvitljeval, in bodo kraljevali vse veke“. Skriv. raz. 22, 4. 5.

Dovolj, dragi kristijani! Nihče ne dvoji o neskončni sreči, ki jo vživa truma izvoljenih. Ali kedo ne bi mislil pri tem na drugo trumo, ki je še daleč od prave, popolne sreče, ki je še v deželi poskušenj in dvojeb in negotovosti?! Kedo ni v skerbi za svojo in svojih prihodnjost, za prihodnjost človeštva sploh, ki se bolj in bolj oddaljuje od svojega cilja?

Tudi ta truma je velikanska. Saj nas štejejo in štejejo leto za letom, pa nas nikedar ne preštejejo. Vedno prehitijo človeštvo mertva števila.

Kaj bo s to trumo? Kaj bo z menoj? Kaj s teboj, dragi bravec? Kaj s toliko in toliko drugimi?

Ko je sv. Janez videl „veliko trumo, ketere nihče ni mogel prešteti“, tedaj je gledal v preroškem duhu tudi vse tiste brezštevilne množice, ki se bodo zveličale noter do konca sveta. Tudi ljudi našega časa je videl, videl je tiste ki bodo za nami živeli in se zveličali.

Ali je videl mene, tebe, dragi bravec? Kedo ve!? Upati pa smeva oba, ti in jaz.

Da bo pa to upanje opravičeno, treba je hoditi po poti, po kateri so hodili tisti, ki so šli pred nami v večno življenje.

In ta pot?

Pot nedolžnosti je in pot pokore! „Oblečeni so bili v bela oblačila in palmove veje so bile v njih rokah“.

O nedolžnosti naj govorim? — Ali so mar še ndolžni tisti, ki me poslušajo? — Ali so ali ne, jaz ne bom sodil, sodi naj Bog? Kedor pa je nedolžen, naj ohrani nedolžnost in blager, stokrat blager njemu! Njegova pot proti nebesom ni težka, igraje bo prišel tja gori. Kaker serna berzo stopa čez pečine in skalovje, kaker bi se spuščala na lehkkih krilih

skozi čisti zrak, tako plavajo take srečne duše brez težav in brez ovir naravnost proti nebeški domovini, kjer se odlikujejo pred vsemi drugimi. „In so peli kakor nekako novo pesem pred sedežem.“ Skriv. raz. 14, 3.

Pa pot nedolžnosti, ketere lepoto in lehkoto človek še le prav pozna, ko jo zgreši, ona ni edina pot, ki pelje v nebesa; še druga pot je, po kateri je mogoče priti h Bogu, to je ozka ternjeva pot pokore.

Pokore pa se bojiš, kajne kristijan moj? Ali drugače ne gre! Verjemi, da bi ti prav iz serca privoščil ono lažjo, zložnejšo pot, katero sem ravnokar omenil; ali če si jo zgrešil, kedo je kriv?!

Kaj boš torej storil?

V nebesa hočeš, to vem; da si pa nedolžnost zapravlil, to veš sam: ne ostane torej družega, kakor pot pokore. Ako ne moreš v nebesa v belem oblačilu, moreš in moraš s paljmovo vejo v roki.

Nisem pa in nočem biti tako nespameten, da bi terdil kar se sem ter tja povdarja in celo svetnikom podtika, kakor bi bila pokora nekaj prijetnega in terpljenje bogve kako sladko. Pokora, terpljenje je vedno nekaj neprijetnega in je bilo enako tudi za svetnike. Seveda so ti v svoji veliki ljubezni do Boga in v skerbi za zveličanje lastne duše skoro da pozabili na neprijetnost in grenkobo, ki jo ima terpljenje že po svojem bistvu.

Tudi nam bo terpljenje mnogo olajšano, ako se bomo v skerbi za lastno zveličanje užgali v ljubezni do svojega Stvarnika, ki je naš najboljši Oče, ki nam kljub temu, da smo po lastni krivdi zapravlili nedolžnost, ponuja rešivno desko — pot pokore.

Sicer pa kristijan moj, ke bi ti pozabil na Boga, pozabil na lastno dušo, otrešel se vseh spon, ali misliš, da se boš mogel ogniti terpljenju? — Ne! Ako se nočeš pokoriti sam, pokorili te bodo drugi, hujše in bolj neusmiljeno, bolj surovo. Sto jih bo pristopilo namesto enega, ki te bodo suvali in zaničevali in pokorili.

Terpljenju se na tem svetu ni mogoče izogniti. Saj ljudje vse poskušajo, da bi si olajšali življenje, pa ne gre. Skoro bi rekel, da človeški rod vedno več terpi. In tega ne poskušajo ljudje samo dandanašnji, pred sto leti je bilo

ravno tako! Ali kaj pravim pred sto leti? -- Kar svet stoji, se ponavlja vedno tista pesem. Že prva človeka, Adam in Eva, ki sta imela vse dobro, sta vender hotela še več. To je bilo tudi nekako terpljenje, ker nista bila zadovoljna. Koliko sta pa v resnici terpela, potem ko sta bila, izgnana iz raja! Za Adamom in Evo pa so terpeli in še vedno terpe vsi njih nasledniki. In tisti, ki bodo za nami prišli, se bodo ravno tako pokorili, kaker mi, naj jim bo prav ali ne.

Ker se torej terpljenju nikaker ne moremo izogniti, je vender edino pametno, ako je poterpeljivo prenašamo v duhu pokore za svoje grehe in koliker se da tudi za grehe drugih. Le tako bomo premagali svet in prišli mej trumo izvoljenih, zakaj sv. Duh sam pravi: „Premagavcu bom dal jesti od drevesa življenja, katero je v raji mojega Boga“. Skriv. raz. 2, 7.

P. V. K.

Vzgoja otrok.

P. A. M.

VI. POGlavJE.

Verska vzgoja.

3. Varstvo.

(Konec).

Odgovorili mi boste, dobri stariši: „Oj, to je vender pretežavno; svojih otrok ne moremo vedno doma deržati!“ Prav rad vam priterdim, da so vaše dolžnosti, kot starišev, polne velikih težav in tudi bridkosti, vender zarad tega ne smete nobene zanemarjati.

Ako najdejo otroci v domači, očetovski hiši, pri svojih opraviilih in primernih zabavah v ljubem družinskem krogu prijetno razvedrilo, ne bodo tako radi drugod, zunaj domače hiše, neprimernega, večkrat pregrešnega veselja iskali.

Ako napravite sè svojimi otroci kak izlet, daljše ali krajše popotovanje, jim bo to prijetno in koristno razvedrilo, ob enem pa tudi plačilo za njih pridnost, lepo obnašanje in zvesto spolnovanje dolžnosti.

Pa tudi pri tem potrebuje neskušena mladina pazljivega varstva.

Popotovanje napravi človeka radovednega in mladega duha se polasti neka lahkomišljena prostost. Močno vpliva nanj vse, kar novega vidi ali sliši. Kaj radi se odtegnejo pazljivemu očesu, zazijajo se posebno v večih mestih v kaj, kar jim je v pohujšanje. To se kaj lahko zgodi po muzejih in razstavah raznih slik in podob.

Ako vaši otroci, koga obišejo in zunaj domačega kraja za nekaj časa prebivajo, pazite in prepričajte se, kako kešni so ljudje, s katerimi morajo občevati in prebivati.

Po vsem tem lahko spoznate, ljubi stariši, kako velike in važne dolžnosti vam naklada varstvo vaših otrok. Pa to še ni vse. Dobro veste, koliko otrok je vže v zgodnji mladosti zelo pokvarjenih in to ne po tujih otrocih, temuč pogostokrat po lastnih bratih, sestrah in poslih. Večkrat in prej kaker mislite se seznanj otrok s hudobijami in pregrehami in govori in uči bratce in sestriče reči, o katerih bi ne smel še nič vedeti. Pazite na to, kar počenjajo, in poslušajte, kaj govore !

Ne pustite otrok različnega spola skupaj v eni postelji ležati, tudi ne dečkov pri deklah ; ne terpite, da bi kak hlapec i. t. d. vaše hčerke božal in nespodobno gladil. Kedo in kakšna je pesterna ? Kakšno je njeno versko in nravno življenje ? Ali ste kaj pozvedeli o njej in se prepričali o njenem poštemem in krepostnem življenju, preden ste jo sprejeli v hišo ? Pazite na to, kako se obnaša pri otrocih ! Neki pameten mož je rekel : „Ke bi mogel slutiti, da kaka pesterna ni poštema in lepega življenja, bi je ne terpel v svoji hiši, ke bi mi še toliko koristila ; zakaj nezmereno više cenim dušo svojega otroka !“ O da bi vsi stariši tako ravnali ; marisiketeri otrok bi ne bil zgubil tako zgodaj svoje nedolžnosti ! Pa tudi pozneje, ko otroci vže nekoliko odrastejo, ne sprejemajte v službo sumljivih in spridenih poslov. Od hlapcev, dekel, delavcev in delavek se nauče otroci reči, katerih bi bilo boljše, da nikoli ne bi slišali. Huda nagnjenja in strasti se jim zbude.

Toda odgovorili boste : „Tega hlapca, te dekle, ki je tako spretna, poštema, pridna in zvesta, ne morem pogrešati.“ Ta izgovor ne velja nič. Vzemimo, vaš hlapec ali dekla

dobi nevarno, nalezljivo bolezen. Ali jo boste mogli potem pogrešati? Ali jo boste terpeli v hiši? Ali pa ni neumerljiva duša nekaj več vredna kot minljivo telo? Ali menj cenite dušo svojega otroka, kot majhin dobiček? Neki pošten gospodar je imel štiri posle. Ko pa je zapazil, da se mej seboj preveč zaupljivo obnašajo, je zapodil en dan vse štiri iz službe.

Spriden hlapec in spridena dekla se vam, ki kaj tacega ne terpite, ne bo ponujal v službo; tolikanj rajši pa bodo prišli k vam služiti dobri pošteni posli. Ako ste tako srečni, da imate dobre posle v hiši, skerbite, da dobri osta nejo. Ne bodite zanikerni in preveč ne zaupajte nobenemu.

Stariši, bodite previdni in pazite, koga sprejmete v hišo na stanovanje ali hrano. Sploh skerbite, da vaša hiša ne bo ne po dnevi ne po noči domačim v grešno priložnost in nevarnost.

Ako ste pa, dobri stariši, vbožni in ne morete imeti poslov, temuč ste primorani celo svoje otroke pošiljati na delo v druge hiše, morate prej vedeti, kakšni ljudje so tam. Zelo moram svetovati, da pojdite zvečer sami po svojo hčerko, ko se vrača z dela domov.

Ako hočete svoje otroke poslati na delo v tovarne, pozvedite prej kakšno življenje je v njih. Mnoge tovarne so zlasti dekletam največa nevarnost za njih nedolžnost. Ravno tako morate biti skerbni, keder pošljete svojo hčer kam v službo. Marisiketero dekle je zapustilo nedolžno kot angelj domačo hišo, pa v prvi službi se je popolnoma spridilo. Ne glejte toliko na dobro plačilo, temuč pazite, da vaš otrok ne pride v nevarnost pohujšanja.

Dobri stariši! Ko ste brali in premišljevali, kaj vse tirja od vas dobro varstvo vaših otrok, ste morebiti vzdihnili: „Oh, kako težaven je vender zakonski stan! Kedo more to vse prav prenašati? Kedo more vse te velike dolžnosti prav spolnjevati? Človek mora zgubiti serčnost!“

Vaši zdihljeji, dobri stariši, so gotovo opravičeni; vender serčnosti ne smete zgubiti! Bog vas je poklical v zakonski stan, on vas bo tudi podpiral. Se zakramentom sv. zakona je on združil milost in dar, da morete svoje otroke izrediti v božjem strahu. Ako storite vi svojo dolžnost, bo storil Bog, kar vi ne zmorate. Sv. Duh vas bo sè

svojo milostjo razsvetlil, da boste spoznali, kje, kedaj in kako morate ravnati in vplivati na svoje otroke. Vaši otroci vam bodo rastle v kreposti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Ke bi pa vaš otrok, vbljub vašemu prizadevanju in vaši skerbi, zašel na slaba pota, boste imeli vsaj to tolažbo, da niste vi krivi njegove nesreče. Redko kedaj ali pa nikoli se to ne bo zgodilo, ako se z vestnim varstvom združi vaš spodbudljivi in lepi zgled.

Sv. Frančišek in neki njegovi častivci.

O nobenem svetniku naše katoliške cerkve se ni poslednja leta toliko preiskovalo, toliko pisalo in tiskalo, nobenemu se ni toliko hvale prepevalo po vsem svetu kaker našemu sv. očetu Frančišku. Ne le in ne tolikanj po cerkvah se je razlegala njegova slava, koliker po visokih šolah in učenjaških zborih, ne le katoliških, temuč tudi in zlasti protestantovskih in brezverskih. Mi bi se imeli veseliti tega in s hvaležnostjo spominjati. Nekoliko se tudi res in po pravici veselimo. Ali popolnoma se ne moremo in ne smemo. Ako protestantovski in brezverski učenjaki in pisatelji hvallijo katoliškega svetnika, moramo namreč misliti že naprej, da imajo za to svoje prav posebne vzroke, ki se z našimi najberž nikaker ne vjemajo, in koliker lepše znajo govoriti in pisati ti možje, toliko nevarniši bi vtegnili biti njih govori in popisi neprevidnim bravcem ali poslušavcem.

Mej vsemi takimi nekatoliškimi učenjaki si je v poslednjem času sè svojimi deli o sv. Frančišku največo slavo pridobil v našem „Cvetju“ vže nekoliko krat omenjeni francoski kaljvinec, nekedanji pastor v Štrasburgu, Pavelj Sabatier. Njegovo „Življenje sv. Frančiška“ (Vie de S. François d' Assise), pisano pred malo leti, je izešlo letos v 32. izdanju. Knjiga je prepovedana; z dovoljenjem cerkvene oblasti pa smo jo vender le brali. Priznati moramo, da je pisana jako lepo, kaker pač le Francozi znajo. Sabatier tudi ves gori, tako rekoč, za Frančiška in njegove vzore; celo o današnjih frančiškanih na Laškem kaj lepo in prijazno piše. Sploh ni najti v njegovem delu nobene sirovosti, nikakeršnega psovanja, še očitnega povdarjanja protestantov-

skega stališča pisateljevega ne. Vender je knjiga prepovedana, in po pravici prepovedana. Temu bo rad priterdil že kedor bere, kar piše mož u vvodu o sv. Bonaventuri, še bolj pa ko bo bral nadalje v „življenju“ samem o razmerah sv. Frančiška in sv. Klare do rimske cerkve in nje zastopnika kardinalja Hugolina, poznejšega papeža Gregorija IX. V svoji veliki gorečnosti za vzvišene vzore Frančiškove dela namreč Sabatier cerkvi veliko krivico, dolže jo, da je najlepše namere velikega svetnika vse spodkopala in porušila. In vender je gotovo in jasno, da je zlasti Hugolin sè svojo modro zmernostjo dosegel, da se je vstanovil red, k se je mogel razširiti po svetu in ohraniti do današnjega dne. Sv. Frančišek je bil mož, kaker jih je podobnih jako malo v zgodovini človeštva, velikanski idealist (kaker pravijo takim, ki imajo svoje dušne oči vperte le v to, kar je najvišjega, najboljšega), ali svet je Frančišek premalo poznal in velik organizator, ki je zmožen združiti mnogo ljudi svojemu namenu primerno v eno duhovno telo, organizator Frančišek ni bil; bil je pa to kardinalj Hugolin v veliki meri. Potrebno je oboje: idealist, da vname svet za kaj višjega in zlasti mladino užge in za sebo potegne, organizator, da previsoko leteče poniža v tisto zmerno višavo, kjer bodo mogli dihati in živeti in v pripravi razverstitvi popotovati proti svojemu cilju. Red, kakeršnega si je prvotno sv. Frančišek mislil, je bil ob njegovem času na Laškem mogoč, dokler je bilo bratov le majhino število; dan današnji si tak red, brez samostanov, brez knjig, brez hrane za juternji dan, pač ni mogoče misliti. Ko so se bratje namnožili, je bilo tako pa tudi že ob Frančiškovem času, kaker je proti koncu svojega življenja moral sam sprevideti. Zato je po navodu in s pomočjo kardinalja Hugolina, podrimskega škofa v Ostiji, sestavil novo vodilo, kjer se neke prejšnje ostrosti več ne omenjajo, dostavljene pa so nove določbe, ki jih je cerkev zahtevala. Kako je bil Frančišek sploh natančno pokoren rimski cerkvi, pa nam kaže najočitniše njegova oporoka, kjer se vso odločnostjo naroča bratom, naj bodo pravi katoličani, naj se derže terdno rimske cerkve in v vsem popolno pokorščino skazujejo gospodu ostijskemu, ki je, kakor pravi, „gospod, varih in svarivec te bratovščine“. Sabatier je vse to nekako premalo premislil

in zato ne sodi stvari, kaker bi bilo resnici primerno. On hvali Frančiška, ali njegova hvala [ni, da bi jo v vsem hvalili.')

Sploh nasprotniki naše katoliške cerkve Frančiška hvalijo semtertja po zmoti, semtertja pa morda celo naravnost iz sovraštva do cerkve ali do našega reda. Letos je izešla tudi na Nemškem debela knjiga o svetem Frančišku: „Franz von Assisi und die Anfänge der Kunst der Renaissance in Italien von Henry Thode.“ Pervič je bila natisnjena leta 1885; to izdanje imamo pred sabo. V letošnjem drugem je kaj dodanega, kaj popravljenega, pa dosti spremenjenega najberž ne; smemo se potemtakem že še držati onega. Glejmo torej malo, kako Thode, protestant, kaker Sabatier, hvali sv. Frančiška.

„Za Jezusom Nazareškim, tako piše mož, ni bilo nikoger, ki bi se bil v enakem, večno čudovitem načinu samega sebe znebil, najvišjo zapoved: «Ljubi svojega bližnjega kaker samega sebe», skoraj celo svoje življenje izpolnjeval. Če je kedaj kak človek zaslužil priimek «sveti», ga je Frančišek Asiški.... Tristo let po Frančišku je zahtevalo ljudstvo novo popravo in zdaj si je katoliška cerkev ni imela prisvojiti. Drugačen popravljaec ko Frančišek je bil Luter.... Eno pa imata skupaj oba največa naslednika Kristusova, neizmerno moč čuta, s katero sta čudeže delala... Frančišek in Luter! Kedaj pride tretji? Človeštvo potrebuje vnovič moža kaker Frančišek, moža kaker Luter!.... Naposled ni bil Frančišek nič družega ko krivoverec, ki ga je cerkev v svojo milost sprejela.“ Tako Thode. Kako krivična je ta krivoverska hvala sv. Frančiška, je po tem, kar smo že povedali, našim katoliškim bravcem očitno. Sv. Frančišek krivoverec! On, ki je bil vedno pripravljen in željan svojo kri preliti za vero svete rimsko-katoliške cerkve! V enem oljtarju Luter in Frančišek! Ali si more kedo misliti smešniše brezumnosti? Sv. Frančišek — lep spomladni dan!

¹⁾ Sè vso spodobno prijaznostjo je njegovim zmotam resnico nasproti postavil dr. Gustav Schnürer, profesor na katoliškem vseučilišču v Frajburgu v Švici. Njegova lepa knjiga «Franz von Assisi» je izešla letos v Monakovem v Kirchheimovi zbirki «Weltgeschichte in Charakterbildern». Stane vezana 4 M. Priporočamo jo gospodom, ki žele poznati sv. Frančiška, kakeršen je bil v resnici.

Gorko sonce sije z jasnega neba; zemlja se je zbudila iz zimske odervenelosti; vse veselo zeleni in cvete; pisani metulji, pridne čebelice letajo od cvetlice do cvetlice; škerjančki žvergole visoko v toplem, svitem zraku; v neizrekljivih čutilih poskakuje človeku serce, cel svet bi rad objel in poljubil! In Luter? Luter — merzla zimska noč! sneg in tema pokriva vse na daleč in široko; pod debelo odejo spi zemlja težko spanje, sanja grozne sanje; ledena burja brije in tuli in divjá, lomi drevje, terga strehe; vbogi človek čaka trepetaje jutranjega svita, ko bo videl razdejanje in obupal! Taka je podobnost mej Lutrom in sv. Frančiškom!

Glejmo zdaj še, kako obrača svet hvalo sv. Frančiška v zasmehovanje njegovega reda. Neki „Franz Blei“ je izdal 17. avgusta letošnjega leta v „Österr. Rundschau“ (Bd. IV. Hft. 42.) kratek spisec z naslovom „Franz von Assisi“. On hvali mej drugim tako-le našega sv. očeta: „V Frančišku so videli časi po Kristusu v prvič človeka, ki je živel to, kar je mislil in kar je dejal, in to je bilo življenje žertvujoče se ljubezni in vesele pobožnosti“. O frančiškanskem redu pa pravi, da je nekaj od Frančiška popolnoma različnega. „On je učil vboštvo, sprejemal miloščino za neposredno potrebo in ni mislil na juteršnji dan. Njegovo nasledstvo je pa iz beraštva naredilo delo pobožnosti, ki posebne milosti podeljuje celo tedaj, ko je bilo beraštvo le oblika. Te svoje brate bi bil Frančišek Asiški dobrotno in smejoč prosil, naj ga zapuste, ker je bil on le vbog zaradi vbozih, ne zaradi lastnega zveličanja. Že na tem edinem zgledu se kaže, da je red življenje svetnikovo le zasmehovaje nadaljeval.“ Tako „Franz Blei“. Mi ne moremo odgovarjati pisavcu, ki bi našega odgovora ne razumel in pač tudi ne hotel razumeti. Naši čislani braveci pa brez dvojbe sami sprevidijo kako neopravičeno obrača mož hvalo očetovo v zasramovanje njegovih otrok, tistih njegovih otrok, ki jih je Frančišek ljubil do konca svojega pozemeljskega življenja in še na smertni postelji slovesno blagoslovil, vse blagoslovil, tiste, ki so tedaj živeli, in tiste, ki so imeli nekaj živeti v prihodnjih stoletjih do konca sveta. Naši braveci vedo, da je bil sv. Frančišek vbog ne zavoljo družih vbozih, ampak iz ljubezni do vbozega Jezusa; naši braveci vedo tudi, da Frančiškovi otroci ne zasmehujejo svojega očeta, ampak,

da ga skušajo po svojih slabih močeh posnemati, živeč po vodilu, katero je on spisal in katoliška cerkev poterdila; naši braveci vedo, da frančiškani ne hodijo na biro, kjer morejo brez nje živeti, kjer pa hodijo, hodijo prav za prav le po svoje zasluženno plačilo. Naši braveci bi lahko vprašali take zasmehovavce našega reda, koliko zasluži na dan kak advokat ali zdravnik, in vedeli bi jim povedati, da se jim mora plačati, kar zaslužijo. Koliko pa se plača redovniku, ki dela v spovednici toliko časa, koliker advokat v svoji pisarni, ali zdravnik pri svojih bolnikih? Spovedniku se ne plača nič, živeti pa vendar ne more od nič. Zanj se nabirajo torej prosti darovi. Mariskedo ne more dati nič in nihče ga ne sili, nekateri bi lahko kaj dal, pa noče, in nihče ga ne sili. Dajo morda pa drugi namestu njega, dajo prostovoljno, nihče jih ne sili. Ali se dela s tem komu krivica, najmanjša krivica? H čemu se torej tolikanj spotikati nad našo biro, ki se godi vendar le vedno po zgledu in naročilu tolikanj preslavljanega sv. Frančiška? Ali ni pa morda to preslavljanje tudi le zasmehovanje?

Ali čas je že, da se poklonimo najnovejšemu slavoslovcu našega svetega očeta. To je slavnostni govornik na mejnarodnem kongresu zoper aljkoholizem, od 11. do 15. septembra t. l. v Budapešti zbranem, „profesor zdravstva na monakovskem vseučilišču dr. Maks Gruber“. On je govoril „o higijeni (varstvu zdravja) samega sebe ter dokazoval iz naravnega stališča potrebo zatajevanja samega sebe . . . Kot izgled človeka, ki je tako izgojil samega sebe in je s svojim krepko izraženim zaničevanjem vsega kar služi meseni poželjivosti uplival ne le na svoje sovrstnike ampak še na sedanji rod, je govornik proslavljal sv. Frančiška Asiškega. Celi govor, pa tudi ves shod je bil apologija in pojašnjevanje krščanske resnice o zatajevanju samega sebe.“ Tako piše g. J. K. v izvirnem poročilu v „Primorskem listu“.

Mi gospoda Gruberja ne poznamo kaker le po imenu, in o njegovem govoru vemo samo to, kar je tu povedano. Radi pa verujemo, da je imel g. profesor najblažji namen in da je bilo njegovo govorjenje lepa in odkritoserčna hvala sv. Frančiška. Radi tudi priterdimo, da je heroično (junaiško) samozatajevanje Frančiškovo pripravno, da predram

človeka iz lenobe, mlačnosti in grešnega spanja. Ali to samozatajevanje je bilo tako veliko, tako čezmerno, da se mu moramo le čuditi, posnemati ga sploh ne moremo in tudi ne smemo. Sv. Frančišek je na smertni postelji sam spoznal svojo zmoto in odpuščanja prosil svojega „brata telo“, ker je prehudo ravnal ž njim. Sè svojim prevelikim samozatajevanjem si je nakopal boleznj in prezgodnjo smert; živel je le okoli 44 let. Sè stališča higijene, naravnega stališča, torej sv. Frančišek ni primeren zgled, da bi se mogel priporočati v posnemanje. To je pri znaniših svetnikih pogostoma tako; vender bi jih bilo lahko najti vsaj nekaj, ki bi se pač mogli staviti v zgled v tem oziru. To bi bili tisti, ki so živeli po 80, po 90, po 100 let in še več, celo življenje več ali menj zdravi in delavni. Seveda tudi tem ni bila higijena pred očmi, vse njihovo zatajevanje je imelo višji, nadnaravni namen.

Da vina ali kakih drugih opojnih pijač Frančišek po svojem „spreobrnjenju“ ni dosti ali skoraj nič pil, to smemo pač verjeti. Vender so se pa nasproti naši prvi opazki zoper terjanje splošne zderžnosti neki gospodje na dopisnici, ki so nam jo poslali iz Budapešte, po krivici sklicevali na Gruberjevo hvalo našega svetega očeta, ki abstinent v njihovem pomenu ni bil, ker ni vedel, da je vino strup, kakker menda oni terdijo, in da je v vinu nečistost, tega tudi ni veroval. To se da iz njegovega življenja za terdno dokazati. (Konec prih.)

Življenje sv. Fidelija Sigmarinškega.

pervega marternika kapucinskega reda.

P. M. F.

PETI DEL.

(Dalje in konec.)

5. Cecilija Musinger, redovnica v cistercijenskem samostanu v Denikonu (kanton Thurgau v Švici) je začutila 8. julija 1626 na desni strani persi pekočo bolečino. Osem noči je malo spala, štiri noči na dalje ni mogla več zaspati. Persi so ji bile hudo zatekle, temno erdeče; videti je bilo, da se gnojijo. Čeravno so jo močno bolele, je vender iz

naravne sramožljivosti odlašala razodeti svojo bolezen. Slednjič, ko je spoznala, da je persni rak, pove vse svoji prednjici. Bilo je ta dan pred praznikom sv. Marije Magdalene. Prednjica pogleda persi in se vstraši. Svetuje pa Ceciliji, naj ne zaupa človeškim zdravilom, ampak k Bogu naj se zateče. Da ji košček sukna od habita, ki ga je Fidelij nosil v življenju. S tem naj se dotakne persi.

Zvečer tistega dne je bolnica goreče molila k služabniku Božjemu, naj ji pomaga v strašni bolečini. Na to se dotakne persi s kosčkom habita. V tem trenutku so zginile vse bolečine. Persi so dobile zopet svojo prejšnjo podobo in konec je bilo vsej bolezni. Polna radosti je hitela drugi dan zgodaj k prednjici ter ji povedala, kaj se je zgodilo. Ko ta še enkrat ogleda persi, ni mogla reči drugega kaker: „To je očiten čudež!“ Ona kaker tudi neka druga redovnica ste pozneje resnico tega dogodka s prisego poterdili. In to ozdravljenje se je kot pravi in resničen čudež priznalo tudi, ko se je imel Fidelij blaženim prišteti.

6. Ta dan pred Kristusovim vnebohodom 20. maja 1626 je nastal v vasi Weissentann blizu Melsa (kanton St. Gallen) požar. Ker je silen veter pihal, je bilo hitro deset hiš v plamenu. Vsa vas je bila v nevarnosti. Tedaj se spomni župnik Melški, ki je bil takrat po naključju v Weissentann-u, rešitve gradu Majenfeld, vzame košček pasu sv. marternika, ki ga je vedno pri sebi nosil ter ga verže v plamen, potem poklekne v cerkvi pred Najsvetejše ter moli: „Jezus Kristus, če je tvoj zvesti služabnik Fidelij res dosegel nebeško slavo, tedaj nas reši zaradi njegovega zasluženja iz te stiske in pogasi ogenj.“ Komaj je to molitev končal, pa se je veter obrnil na drugo stran. Hiša, ki je bila v najhujšem plamenu, je padla skupaj in ogenj je bilo lahko pogasiti.

7. Deklica Katarina Knupfler iz Švica je bila, kaker so kazala vsa znamenja, obsedena. Ko je šla v dvanajstem letu k prvemu sv. obhajilu, je komaj zavžila sv. hostijo. Čutila je pri tem velik gnjus, da bi bila skoraj črez dala. V šestnajstem letu je šla na božji pot v Marija Einsiedeln. Hotela je tam iti k spovedi, ali gerlo ji je bilo kaker zavezano. Ni ji bilo mogoče niti jednega greha se spovedati. Od tistega časa je bila v jako pomilovanja vrednem stanju. Strašne skušnjave je imela, da bi sama sebe vmorila. V

njenem srcu se je vzbujalo sovraštvo do lastne matere katero je večkrat sè silo napadla. Da bi bila tega rešena, je prejela vsaki teden v Marija Einsiedeln. Tam je prejela svete zakramente, a vedno z velikim studom in kaker bi ji bilo gerlo zavezano. Napadi hudobnega duha so se množili. Včasih je več tjednov zaporedoma vživala samo apno, ki si ga je raz zid napraskala, in pa pesek iz potoka. Začela je tudi oddaljene reči naznanjati, kaker bi bila zraven. Ko so potem poprašali, se je pokazalo, da se je res tako zgodilo, kaker je ona povedala. Zdravili so jo z naravnimi pripomočki, ali zastonj. Potem sta dva benediktinska patra rotila hudobnega duha, tudi zastonj. Edino, kar se je vsled tega zboljšalo, je bilo, da se je lažje spovedovala svojih grehov. Ravno tako brezuspešna je bila božja pot v Milan h grobu sv. Karla Boromejskega, kjer je neki pater iz Jezusove družbe deset dni iz nje hudiča izganjal.

Na to izve o čudežih sv. marternika Fidelija in zbudi se v njej želja, da bi se tje napravila pomoči iskat. To ji je bilo lahko, ker se je bila naselila v Apencellu, odkoder je v Feldkirch samo poldrugi dan hoda. Duhovna in svetna oblast je bila ž njeno željo popolnoma zadovoljna. Dali so ji priporočilno pismo do gvardijana kapucinskega samostana in dva apenceljčana, da sta jo spremila.

Hudič se je strašno branil te poti. Ko je Katarina 22. januarja l. 1628 dospela v Altenstadt pri Feldkirch-u, se je tako zvijala, da so se bali, da se konj, na katerem je sedela, splaši. Pri vratih kapucinske cerkve v Feljckirhu se je prijela obsedenka konju za uzdo. Le z največjo silo sta jo spremljevalca proč spravila. V cerkvi se je nekoliko pomirila. Brez posebnih ovir je prejela sv. zakramente. Na to je v stranski kapeli s priserčno pobožnostjo molila za oproščenje od tega zlega. Naslednje štiri dni so se ponovili napadi. Peti dan t. j. 28. januarja so položili na njo glavo sv. marternika. Tedaj je Katarina tako divjala, da so jo štirje moške komaj vderžali. Iz ust ji je prišel zarjavel ključ in slišali so glas: „Duae legiones cum principe“: Dva legijona s poveljnikom. To je bilo znamenje, da je Katarina rešena hudobnega duha. In res niso od takrat več opazili pri njej nobenega znamenja obsedenosti. Ta dogodek je poterdilo več oseb s prisego.

8. Ko je bila Ana Finer, predstojnica dominikanskega samostana v Altenstadt pri Feldkirch-u, se je nekaj družega čudovitega prigodilo. Neka dobrotnica je dala ves samostan popraviti; vert nasaditi in vodnjak izkopati. Ko so začeli kopati vodnjak, so bili vsi drugi studenci, še celo tisti, ki so bili niže od tega, izpraznjeni in suhi. Že so bili sedem sežnjev globoko skopali, a še ni bilo nobenega znamenja vode. Redovnice so bile vsled tega močno žalostne. Zatečejo se v molitvi k sv. marterniku Fideliju. Vsaka izmej njih je zmolila en rožni venec. Tudi so dale sv. mašo brati. In kaj se zgodi? Še tisti dan je začela voda izvirati, tako obilno, da je nikdar ni zmanjkalo, čeravno je drugim studencem v bližini večkrat pošla. Za to veliko dobroto so se imele zahvaliti za Bogom tudi sv. Fideliju.

9. Gašpar Stiger, kmet v Gisingenu blizu Feldkirch-a je že skoraj eno leto imel neko bolezen v herbtišču. Prišlo je tako daleč, da se ni mogel več kvišku zravnati; moral je skoraj ves čas v postelji prebiti. Ker niso nobena naravna sredstva pomagala, se je sklenil zateči k sv. Fideliju ter njegovo sveto glavo v Feldkirch-u obiskati. Z veliko težavo je prišel tjakaj. Čeravno je pot kratka, porabil je tri ure. Zdrav človek pride v treh četertih. Dospevši v kapucinsko cerkev je ponižno prosil, naj bi se kateri pater njegovega herbta doteknil z mečem, s katerim je bil, kaker se pripoveduje, sv. Fidelij preboden. Njegovo željo so spolnili, in glej, vsa bolečina je takoj zginila. Gašpar je prehodil pot domov v pol uri. Še tisti dan se je lotil svojega navadnega dela in tudi pozneje nič več ni čutil prejšnjih bolečin. Ta čudež, ki se je zgodil 19. junija l. 1600, je bil kot gotovo pravi priznan, ko je šlo za to, da se Fidelij za blaženega razglasi. Več prič ga je s prisego poterdilo.

10. Leta 1710 meseca junija je peljal voznik Janez Hugo iz Feldkircha dva korarja iz Kura v Feldkirch, kamersta imela iti v zadevah beatifikacije našega Fidelija. Na poti se je konj splašil. Voznik ga je hotel vderžati, a pri tem je padel pod kolesa. Eno kolo mu je šlo čez persi. Ko je padel, mu je šinila v glavo misel: „Jaz vozim te gospode v zadevah našega Fidelija; ne more se mi torej nič hudega zgoditi.“ Ni se motil. Razen kratke omedlevice in majhinega erdečega znamenja na persih se mu ni nič zgodilo. Tudi

gospoda se nista nič poškodovala ter sta vložila pozneje o tem pisano spričevalo.

Vsi ti in mnogi drugi čudeži so se godili, preden je bil oče Fidelij blaženim prištet. Zgodilo se je to 12. sušca 1729 in nekaj let potem, 29. rožnika 1746, je dosegel naposled najvišjo čast, ki jo more komu priznati katoliška cerkev, blaženi Fidelij je bil slovesno za svetnika razglašen.

Francišškani v Brežicah.

P. A. F.

B. Zgodovina samostanske cerkve.

IV. O svetih ostankih (relikvijah).

P. Fajdiga ¹⁾ in samostanova kronika ²⁾ pišeta, da je imela frančiškanska cerkev v Brežicah leta 1776 te le svete ostanke ali relikvije s pismom (avtentiko):

1. Košček svetega križa, ki je veči kaker so navadni drugi koščki.

2. Iz pasa (cingula) svetega Frančiška Serafinskega.

3. Precej velik košček plašča sv. Jožefa, ženina presvete device Marije.

4. Iz kosti svetega Petra Aljkantarskega, spoznovavca pervega reda sv. Frančiška.

5. Iz kosti svetega Bonaventura, kardinalja, škofa in cerkvenega učenika.

6. Iz kosti svetega Paškhalja Bajlona, spoznavavca pervega reda svetega Frančiška in patrona častivcev presvetega rešnjega Telesa.

7. Iz obleke svetega Bernardina Sijenskega, spoznavavca pervega reda svetega Frančiška.

8. Iz kosti svetega Antona Padovanskega, ostanek, ki so ga izpostavljali v češčenje na njegov praznik.

Zdaj ima cerkev relikviarje, ki so jih postavljali na stari veliki oltar, in tri monštrance, v katerih so spravljene gori imenovane relikvije.

¹⁾ Bosna Seraphica pag. 1140. §. III.

²⁾ Diarium Conventus Runensis de anno 1776.

V največem, monštranci podobnem relikviarju sta v sredi dva koščka svetega križa v podobi križa.

Nad njima sta v posebni kovinasti škatljici relikviji svetega Petra Aljkantarskega in svetega Paškalka Bajlona.

Na desni svetega križa ste relikviji svetega Frančiška Serafinskega in svete Klare, device; na levi pa relikviji svetega Bonaventura in svetega Bernardina; pod relikvijo svetega križa je pečat in relikvija svetega Jožefa, ženina presvete device Marije.¹⁾

V drugem, srednjem, relikviarju je relikvija svetega Donata, marternika, brez avtentike.

V najmanjšem je relikvija svetega Antona Padovanskega z avtentiko.²⁾

¹⁾ Horacij Matevž nadškof kološki i. t. d. je v Rimu dne 7. majnika 1770 podaril relikvijo svetega križa, katero je z dovoljenjem papeža Klemenca XIV. z avtentičniga kraja vzel.

Dne 11. februarja 1726 piše ljubljanski knezoškof gospod Viljem grof Leslie, da mu je izročil pater Sigismund Skerpin frančiškan avtentične relikvije, namreč košček lesa svetega križa z drugimi relikvijami svetnikov frančiškanskega reda, pod steklom v podobi monstrance, ketere je podaril kardinalj Paulitius patru Tomažu iz Spoléta reda sv. Frančiška ostrejšega spolnjevanja. Ta jih je dal patru Sigismundu Skerpinu frančiškanku. Imenovani škof jih je pregledal in dovolil, da jih smejo očitno izpostavljati vernim.

V Ljubljani 11. februarja 1726.

S. (pečat)

JANEZ JAKOB SCHILLING?

vic. glis. Labacensis.

O relikviji svetega križa je tudi sledeča avtentika:

«Ut praesens sacra Particula de ligno SS.mae Crucis D.ni N.ri Jesu X.ti publici Xtifidelium venerationi exponi possit et valeat, facultatem in D.no concedimus et impertimur adjectis 40 diebus de vera indulgentia eandem pie et devoto venerantibus. In quorum

Dat. in Tschadesch
in visitatione nostra canonica
6. Jul. 1777.

RUDOLPHUS JOS. Archiepp.
Josephus Snidarcig
Secretarius.

Zadnja avtentika je zapisana na prvih dveh zadaj.

²⁾ Franciscus Maria ex comitib. Colombani . . . Eppus Brittinorii . . . «Universis et singulis . . . fidem facimus . . . quod nos . . . recognovimus particulam ex Ossibus S. Antonii Patavini Confessoris, quas reverenter reposuimus in parva Theca argentea, ovalis figurae crystallo munita, bene clausa, funiculo serico coloris rubri colligata ac sigillo nostro signata, concessimus cum facultate . . . publicae Fidelium

Razen naštetih relikvij ima samostan še relikvijo presvete Jezusove Kervi mej dvojnimi kristaljnimi steklom obdanim se zlatim obročkom, s pečatom. Zašita in zavita je v erdečo svilo in spravljena v vmetelno narejeni slonokoščeni škatlji znotraj z erdečo svilo preoblečeni. O tej relikviji imamo sledeče pismo ¹⁾:

V imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa. Amen.

Ker relikvija predrage Jezusove Kervi, ko taka znana ne samo po govorjenju, temuč tudi po očitnem čudežu, kaker bomo videli na koncu tega pisma, ni imela avtentike (pismenega poterdila, da je prava), je prosila Marija Julijana rojena grofinja Frangepan Tersaška, zdaj vdova po grofu Abensberg in Traun, ki imenovano relikvijo s posebno skerbjo hrani na častitljivem kraju v svojem brežiškem gradu, mene patra Kazimira Dimiakoviča, reda manjših bratov observantov, lektorja in generalnega pridigarja, kustosa bosensko-hervaško-kranjske okrajine in komisarja hervaških samostanov, da naj pozvem in zapišem kar morem najti gotovega in če treba tudi s prisego poterjenega o imenovani relikviji, ter nji dam, da bo imela z relikvijo za prihodnjo in boljšo gotovost drugih. Vstregel sem prošnji blagorodne gospe grofinje in sem začel 6. avgusta 1687 pozvedavati in preiskavati.

Naj prej sem zvedel, da je prišel okoli leta 1649, ko je bil gubernijski generalj v Karlovcu presvetli in prevzvišeni gospod Voljfgang Krištof Frangepan Tersaški, k njegovemu pravemu in zakonskemu sinu, presvetlemu gospodu Juriju, Tersaškemu grofu, ki je pozneje slavno opravljal podgeneraljevo službo karlovške posadke, ki je takrat stanoval v brežiškem gradu, neki pater, srednje starosti, mašnik reda manjših bratov svetega Frančiška, bosanske argentinske okrajine. Ko se je vračal iz Svete Dežele v svojo okrajino, je prišel na svojem potovanju v brežiški grad in

enerationi exponendi Datum Brittinorii 4. (21) Februarii 1783.

L. S.

Fr.us M.a Eppus Brit.rii

Paulus Tassinari
Prosecur.rius.

¹⁾ Prepis tega latinskega pisma imata p. Fajdiga v imenovani knjigi, in Diarium Conventus Runensis de anno 1776.

prosil prenočišča. Lepo so ga sprejeli. Ko je pa večerjal z imenovanim grofom, ga je ta vprašal, od kod prihaja.

Frančiškan mu odgovori, da iz Svete Dežele. Grof ga dalje vpraša, ali ima kak spominik ali relikvijo s teh svetih krajev. Pater mu odgovori, da ima v kapucu relikvijo, ki presega po svoji moči in češčenju vse druge. Ker je želel grof videti to relikvijo, prosi patra, naj mu jo pokaže. Pater se je ponižno izgovarjal in je ni hotel pokazati. To se je godilo v pričo njegovih (grofovih) dvorjanov; mej njimi je bil tudi plemeniti gospod Mirko Nikasinovič, priletel in popolnoma zdrave pameti, veren in vsakega spoštovanja vreden mož. Ž njim sem se 6. avgusta 1687 dolgo razgovarjal o tej reči.

Ko je grof videl, da patra zastonj prosi, se je vzbudila v njem še večja želja videti to relikvijo, da celo vzeti mu jo, ke bi bilo mogoče. Zato je skrivaj zapovedal svojim domačim, da naj vzamejo relikvijo patru iz kapuca, ko bo zaspal. Mej temi je bil tudi plemeniti gospod Mirko, Daniel Bosubsky, Janez Heroy in drugi. Ko se je pater zjutraj zbudil, je hotel mej svojimi drugimi molitvami opraviti tudi svojo navadno pobožnost do te relikvije. Ko jo je skerbno iskal, pa zastonj, je bil nemiren, žalosten in skoraj jokaje je srečal zdaj tega, zdaj onega in popraševal po zgubljeni reči. Prosil je samega grofa, da naj mu vernejo relikvijo presvete Jezusove Kervi, ki so mu jo vzeli iz kapuca, ko je po noči spal. Grof se je delal, kaker da bi ničesar ne vedel o tej reči; zapovedal je v gradu vsem, da naj precej da patru imenovano relikvijo, kedor jo ima. Ta zapoved ni nič koristila, ker je vsak terdil, da je še videl ni. Tako je šel vbogi redovnik brez relikvije, prijazno zahvalivši se za prenočišče, nepotolažen proti svoji domovini. Ko je odešel, vkaže grof prinesiti relikvijo, pokliče patra jezuita z imenom Kapuan (Capuan). Njemu pove, kako je dobil to relikvijo, in od koga in za kako drago jo je imel frančiškan. Nato mu je rekel grof, da naj jo odpre. Pater jezuit se je branil, dokler ni prej pomiril svoje vesti. Ko je to storil, se je vernil h grofu, ki je imel v roki imenovano relikvijo, vpričo naštetih gospodov Mirka Nikasinoviča, Daniela Bosubskega, Janeza Hervoya in drugih plemenitih in spoštovanih njegovih dvornih mož.

Ko je vzel pater jezuit v roke relikvijo v svilo zavito in z nitjo dobro zavezano, jo je začel odvijati, in ko je prišel do zadnjega zavitka, mu je poškropila živa kri konce perstov in nohtov. Zagledavši ta čudež, so se vsi pričujoči prestrašili in tresli; s patrom so pokleknili, počastili in prosili Boga, da bi se jih vsmilil in jim milostljivo odpustil storjeno zmoto in vse grehe. Ko so tako molili, je vzel pater nožiček in zelo spoštljivo je ž njim ostergal kapljice presvete Kervi s perstov in jih zopet prav spoštljivo zavil tako, kakor so še zdaj zavite. Tako je pričal imenovani gospod Mirko Nikasinovič, da je namreč vse to povedano od besede do besede resnično. Rekel je, da je pripravljen tudi priseči, ke bi bilo treba. Razen tega mi je še to povedal. Ko je bil neki gospod Bedekovič od hudiča obseden, je pater Frančišek Benkovič, reda manjših bratov svetega Frančiška in naše redovne okrajine pridigar, v pričo neizmerne množice ljudi hudiča iz njega izganjal. S to relikvijo se je doteknil glave obsedenega, pa tako, da ni vedel; precej je začel obsedeni vpiti in tuliti izgovarjaje besedo k e r, ker ni mogel, ali ni hotel izgovarjati k r i, in kar naenkrat je bil rešen martranja hudega duha.

Ostal je popolnoma zdrav kakor prej. Tako pričam jaz služabnik svete cerkve božje Kazimir Dimiakovič s tem spričevalom ali pismom vsem in posameznemu, ki bo pogledal, bral, ali slišal brati to moje gotovo, ne dvojljivo ter marljivo preiskano pismo o vsem rečenem.

V brežiškem samostanu 7. septembra 1687.

Poterdim kakor zgoraj jaz pater brat Kazimir
Dimiakovič okrajine kustos in pooblaščen
(delegatus) komisar hervaških samostanov. ¹⁾

¹⁾ Blagovoljnemu bravcu se bo morebiti čudno zdelo, kje neki je dobil imenovani frančiškan Kristusovo predrago kri. V rimskem martirologiju (zapisniku svetnikov) beremo devetega novembra na koncu: «V Beritu na Sirijskem spomin podobe zveličarjeve, od judov križane, iz katere je priteklo toliko kervi, da so jo obilo prejelo vshodne in zahodne cerkve.» Glej tudi «Čvetje» v 7. tečaju str. 25. o čudodelnem Križu v cerkvi svetega Vida v Reki. Nekega dne leta 1296 je vergel v ta križ hudi igravec Peter Lončarić kamen. Iz rane, ki jo je kamen naredil na levi strani lesene podobe Jezusove, je privrela obilna kri, kakor iz živega telesa. Kri iz kake podobe zveličarjeve se je tedaj lahko dobila.

Socijalni odlomki.

P. S. Z.

Zasluge sv. katoliške cerkve na socijalnem polju.

(Dalje.)

In zmagala je sveta cerkev, poganstvo je padlo. Milijoni pravičnih so prelili za nauk Kristusov svojo kri, ali ta kri je bila seme, posejano v rodovitno zemljo.

Kaker smo že rekli, cerkev sužnjosti ni naenkrat odpravila. Saj Bog sam ne dela čudežev, ki bi jemali ljudem prosto voljo.

Rimski in gerški politiki si deržave brez sužnjev še misliti niso mogli. Najimenitniši modrijani in državniki, kaker slavni Aristotelj, so bili prepričani, da so sužnji vstvarjeni za ročna dela, le svobodne državljane so imeli za prave, nad sužnje vzvišene osebe, ali, kaker se je nedavno izrazil neki sicer bliščeč pisatelj, vender silno zmešan modroslovec (Niče), za „nadjudi“. Vcepiti v njih serca prepričanje, da smo pred Bogom vsi enaki, da smo bratje mej seboj, svobodni kaker sužnji, to je bila skorej nemogoča stvar. Tudi pri sužnjih sv. cerkev ni mogla delati naravnost, ker je bila nevarnost, da bi ti sè surovo silo nastopili in sebi in drugim več škodovali, ko koristili. Treba je bilo torej poterpežljivosti in velike previdnosti.

Sv. cerkev je svoji prenovitvi najprej postavila temelj z naukom o enakosti in bratovstvu, o osebni prostosti in pravicah, o dolžnostih nižjih do višjih in višjih do nižjih. Taki poganom tuji nauki in za bogatinsko mogočnost pogubni nazori se niso mogli vsaditi v serca tedanjih ljudi v enem ali malo letih. Cerkev se je trudila še celo versto stoletji, preden je mogla sužnje popolnoma osloboditi. Osloboditi je bilo treba ljudi najprej notranje sužnosti, strasti in slabih navad, potem je bilo še le misliti na rešitev iz telesne sužnosti. Kristusova prva in največa zapoved, zapoved ljubezni, to je slednjič moralo verige raztergati in rešiti zatirane delavce.

Že sv. Pavelj je bil poln ljubezni do sužnjev. Nekemu Filemonu je bil vtekel suženj Onezim ter prišel k Pavlu v

Rim. Ta ga je podučil in kerstil, potem pa poslal njegovemu gospodarju nazaj ter mu pisal: „Prosim te za svojega sinu, ki sem ga rodil v železju (duhovno rodil, ker ga je v ječi kerstil), za Onezima..... Ti ga sprejmi kakor moje serce.....ne več kakor sužnja, ampak namestu sužnja preljubega brata....“ Sv. cerkveni očetje so bili ravno tako proti sužnosti; učili so, da po narurni postavi ni sužnosti; priznavali so le eno sužnost, strasti in greha. Laktancij, pisatelj prvih časov kerščanstva, pravi: „Vtegnil bi nam kedo očitati: «Ali niso tudi pri vas sužnji in gospodarji?» Odgovorim mu: „Ne! mi se imenujemo bratje in smo tudi.“ Mnogi pogani, ki so se dali kerstiti, so sužnjim dali prostost. Tako je na dan kersta rimski prefekt Hermes dal prostost 1250, Kromacij 1400 sužnjim in pri tem jih je bogato obdaroval. Seveda so mnogi sužnje še obderžali, a dali so jim osebno prostost, niso jih imeli več za sužnje v poganskem pomenu, ampak za brate v Kristusu. Pervi pa, ki so suženjstvo v dejanju do dobrega odpravili, so bili menihi. Tu je poganski svet mogel občudovati pravo bratovstvo, popolno enakopravnost.

Sv. cerkev je tudi prva dala postave v varstvo in rešitev sužnjev; ona je ustanovila celo posebne redove za oproščenje jetnikov, in more z veseljem kazati na mnoge svoje svetnike, ki so vse darovali za vboge sužnje. Taki so: sv. Frančišek Solan, sv. Vincencij Pavljanski, sv. Peter Klaver in drugi. Od križarskih vojsk dalje do 15. stoletja je bilo v starih kerščanskih deželah suženjstvo sploh in popolnoma odpravljeno. V novih deželah, v Ameriki, so ga pa zopet vpeljale lakomnost in poželjivost. Italijani, Angleži in Španci so iskali dobička pri kupčiji sè sužnji; ali sv. cerkev je to vedno obsojala, kakor obsoja tudi sedaj vse, ki hočejo kupčevati s človeškim mesom. Mej tem ko druge države iščejo le zlata in dobička po Afriki in Indiji, dela sv. cerkev edina za pravo prostost, resnično omiko.

Naj govore nasprotniki kar hočejo, neoveržno gotovo je, da je sv. cerkev suženjstvo odpravila. In če bi bila to edina njena zasluga, že zato bi bila vredna vsega spoštovanja, vse ljubezni človeštva, zlasti pa stiskanih nižjih stanov.

Sveta cerkev je povzdignila ročno delo in delavce iz sramote do časti.

Pred Kristusom je veljalo ročno delo za sramotno. Ta sramota je zadevala vse, ki so se s takim delom vkvarjali, to so bili sužnji. Kedor si je z delom svojih rok služil vsakdanji kruh, je osramotil svoje ime. Ni čuda, da so stari pogani pri takih nazorih imeli sužnje za ljudi nižje verste ter so jih pogosto menj cenili ko živino. Zakaj, kjer se delo ne spoštuje, tam tudi osebe, ki se ž njim žive, ne uživajo spoštovanja. Splošno mnenje starih poganov je bilo, naj sužnji delajo, prosti pa uživajo sad njihovega truda.

Sv. cerkev je tudi tu pomagala stiskanim stanovom. Oklicala je delo za sveto dolžnost vsaketerega. „Kedor ne dela, naj tudi ne je“, je zaterdil sv. apostelj Pavelj. Dela naj sleherni po svojem stanu, dela v svojo korist, pa tudi za splošni blager vseh ljudi. Ker pa delavec dela, ima tudi pravico do zasluženega plačila. S tem plačilom pa sme prosto ravnati po svoji volji, ker je njegovo in nobenega drugega. Delavec ima tedaj pravico do zasebnega imetja.

Sv. cerkev zavrača nauk kapitalistov, ki hočejo delavce zlorabiti, ter uči, da je vnebovpijoč greh delavcem in najemnikom zaslužek zadrževati ali odtergovati. Tako je učila že davno pred socijaljnimi demokrati in ni čakala, da bi še le ti prišli delavce reševati iz rok krivičnega kapitalizma. Sv. cerkev pa tudi zavrača nauk soc. demokratov, ki tajijo pravico do zasebnega imetja, in zahteva, naj ima delavec popolno pravico do tistega, kar si je pošteno pridobil.

Soc. demokratje slikajo cerkev ko največo nasprotnico dela in delavskih stanov. Toda vse njihove terditve so brez dokazov in se ne zlagajo z resnico. Zgodovina priča, da je bila sv. cerkev vedno prva in najzvestejša prijateljica in zaščitnica dela in delavcev.

To je dokazal že njen ustanovitelj Jezus Kristus. Zato je hotel živeti v delavski hiši, v delavski družini, hotel je veljati za delavčevega sinu, imel za rednika delavca, za mater delavčevo ženo, sam je delal, nosil delavsko obleko, v vsem razen greha je hotel biti delavcem enak; svoje aposteljne, prve mašnike in škofe, prvega papeža je izbral iz delavskega stanu. S tem je dejansko pokazal ljubezen do delavcev, tako je dal ročnemu delu častno mesto v opravih človeške družbe. In taka poganskim nazorom.

in poganskemu življenju popolno nasprotujoča načela, take nauke je zapustil Jezus tudi svoji cerkvi. In ona se je vedno držala izreka: „Moli in delaj“. Modernemu svetu prva beseda tega reka ne vgaja, živeti hoče brez molitve; mi pa sè žalostjo opazujemo, kako delo brez molitve gubi svojo čast. Vemo pa tudi, da molitev brez dela ni Bogu dopadljiva. Tedaj še vedno velja: „Moli in delaj!“

Sv. cerkev je delo posvetila in je za večno življenje zaslužno storila. Samo da se opravlja iz višjega namena, ne le iz posvetnih ozirov. Pravi namen vsako najbolj neznatno delo posveti.

Svet ceni delo po plačilu. Koliker več zaslužka daje, toliko bolj imenitno je pred svetom in po tem zaslužku ceni svet tudi osebe in jih deli v višje in nižje stanove. Sv. cerkev sicer priznava razloček raznih stanov, a je vedno učila in še uči, da smo pred Bogom vsi enaki in da se more sleherni v svojem stanu zveličati, samo da izveršuje vse svoje dolžnosti.

To povišanje in posvečenje dela pa za človeško družbo ni brez pomena. Ravno to je ljudem dalo veselje do dela.

Veselje do dela je pa vodilo do napredka in omike. Reči smemo in zgodovina poterjuje, da bi brez katoliške cerkve nikedar ne bili na tej stopinji omike in napredka, na kateri smo sedaj. To je priznal celo neki nje nasprotnik, ko je zapisal: „Brez papežev bi bila Evropa skoraj gotovo plen gospostva željnih, prizorišče vednega prepira, ali morebiti celo mongoljska puščava“. (Herder).¹⁾

(Dalje prih.)

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

P. E. P.

23. Iz Jeruzalema v Betlehem.

(Dalje.)

Dragi bravec, ako jo kedaj mahneš v gorkem poletnem času na visoko goro, kako se ti po vtrudnem potu zasmaja oko in serce, ko gledaš pod seboj milo domovino

¹⁾ Prim: Apologetische Vorträge vom Volksverein str. 177.

v vsej njeni lepoti in mikavnosti, krog sebe pa proti nebu šterleče, ponosne naše gore! Ali ako po zimi stopiš iz gorke hiše v merzlo, jasno noč, in vidiš nad seboj krasoto zvezdatega neba, kako stermi tvoj duh nad neizmernostjo Boga, ki je vse to vstvaril! Ali če si bil morda kedaj na morju, na brezbrežnem morju, in si gledal z ladje gori proti zlatim zvezdam, ali nisi čutil, kako se voziš na zvezdici naši zemlji mej neštetimi svetovi v neskončnem prostoru? Res velik, neskončen je naš Bog, ki je vse to vstvaril.

Dne 23. februarja sem stal v duplini Gospodovega rojstva, kot mašnik Najvišjega, da bi opravil najsvetejšo daritev. In glej, prav v tej temni duplini sem se spomnil lepote naših gora, širokega morja, veličastva sè zvezdami obutega zimskega neba. In on, ki je vse to vstvaril, ta neskončno velik, mogočen Bog je postal v tej votlini vbog človeški otrok! O ti mogočno serce, tako majhino in vender tako nezmerno veliko v usmiljenju in ljubezni, daj mir vsim, ki so dobre volje, tistim pa, ki niso, daj, da postanejo in bodo tudi oni deležni tvojih milosti!

Po sv. maši smo gledali polje, kjer so čuli pastirji Na videz se mi je zdelo jako rodovitno. Vernivši se, sem pogledal malo po Betlehemu, ki pa nima ravno posebnih zajemljivosti. — Popoldne smo si naročili voz, da bi se odpeljali k zapečatenemu studencu. Pot gre po gričih, ki so nasajeni s terto. Dolga je približno eno uro. Najprej zapaziš precej velik, obzidan ribnjak; zraven je veliko poslopje, nekak grad, kjer stanujejo turški orožniki, ki varujejo zapečateni studenec, približno 100 korakov oddaljen od tega gradu. Zapečateni studenec je tisti, o katerem govori Salomon v visoki pesmi, ko mu primerja svojo nevesto. V podzemeljskem prostoru, ki ga je morda Salomon sezidal, pa je pozneje bil večkrat prezidan, se nabira čista studenčnica. Ta prostor je zapert zato, da se voda ne kali; odtod ime zapečateni studenec.

Od tega studenca smo se peljali dalje mimo treh Salomonovih vodnjakov, ki so podobni našim ribnikom in so večinoma vsekani v živo skalo. Pervi je 177 m dolg, 64 m širok, 15 m globok; drugi je 112 m dolg, 70 m širok, 12 m globok; tretji je 116 m dolg, 70 m širok, 8 m glo-

bok. Namen tih vodnjakov je bil nabirati vodo, ki je imela teči v Betlehem, ali, kakor terdijo drugi, celo v Jeruzalem.

(Konec prih.)

Litanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

(Dalje.)

28. Serce Jezusovo, življenje in vstajenje naše.

Ni ga červička, ni je tako nezdatne žive stvari, ki bi se ne bala za svoj obstanek, za življenje svoje. Po pravici sklepamo iz tega: življenje ima vsaka živa stvar za največo dobroto, zgubo življenja, smert, za največo svojo nesrečo. Potemtakem je najžalostniši nasledek greha smert, ter se oziramo zato s hvaležnostjo na Serce Jezusovo, ki nas je rešilo vezi smerti.

Kako srečna sta bila Adam in Eva pred grehom! Nista bila nevmerjoča samo glede duše, mariveč tudi glede telesa. Ali v svojo in našo nesrečo sta jedla od sadu, prepovedanega jima pod smertno kaznijo — in sta seveda zapadla smerti. Zgubila sta pred vsem dušno življenje; telesno življenje jima je sicer pustil prizanesljivi Bog, ali ne za zmirom, le do gotovega časa — potem sta morala vmreti. Tako je bilo ž njima, tako je sè vsemi otroci nji-junimi, vsi moramo vmreti. Toda, ne za zmirom! Pride čas, ko bo sterto kraljestvo smerti, ko bomo vstali s prvimi stariši vsi njiju otroci k novemu, večnemu življenju, dobri k nezapopadljivo srečnemu, hudobni k neizrečeno nesrečnemu. Komu se imamo zahvaliti za vstajenje od mertvih in za večno življenje, ki bo enkrat naš delež? Mari ne Odrešeniku sveta, mari ne vsmiljenemu Sercu njegovemu, Sercu ki ga je gnalo v smert, da bi mi živeli?

Vstajenje in večno življenje nam je torej zagotovilo presv. Serca Jezusovega, ki je potemtakem res življenje in vstajenje naše. Zagotovilo? Da, v resnici zagotovilo, kar ni težko dokazati.

Kar je zmogel Gospod, ko je živel pod podobo hlapca, na zemlji, to zamore gotovo tudi sedaj in vse čase, ko v

poveličanem svojem telesu sedi na desnici Boga Očeta vsegamogočnega. Sv. evangelij pa nam sporoča, da je božji Zveličar obudil tri mertve v življenje, obudil iz lastne moči. To nam je čez vse terden dokaz, da bo ravno tako lahko obudil na sodnji dan vse ljudi iz smertnega spanja k novemu, večnemu življenju.

Poglejmo, kaj je napotilo Gospoda, da je trem mertvim vernil življenje. Gotovo je s tem hotel dokazati svoje božje poslanstvo. Poleg tega pa ga je gotovo k takemu čudežu sililo vsmiljenje in sočutje njegovega Serca. Jokajoči Jajir in njegova žena, poterta vdova, mati najmskega mladeniča, žalostni, zdihujoči sestri Marta in Magdalena — to so bili prizori, ki so genili Serce Jezusovo — v poslednjem slučaju celo do solz, in čudežno je pomagal ter spremenil žalost v veselje. Jezus Kristus pa je po besedah sv. Pavla ravno tisti včeraj, danes in vekomaj — s prav tistim blagim Sercem, ki je bilo tedaj v njegovih persih. Iz ravno tega vira, iz vsmiljenega Serca Gospodovega, bo pritekla enkrat tudi nam dobrota vstajenja in večnega življenja.

Da moramo vmreti, je zakrivil greh. Grehe človeškega rodu pa je vzelo na-se Jagnje božje iz vsmiljenja do človeškega rodu. Zadostilo je božji pravičnosti. Vzrok smerti je torej odstranjen; če je odstranjen vzrok, mora zginiti tudi njegov včinek, smert. Jezusovo Serce je zato življenje in vstajenje naše, ker je odstranilo vzrok smerti — greh.

Zakrament sv. Rešnjega Telesa — kolikokrat se to po pravici povdarja! — je najlepši dokaz ljubezni božjega Serca. Zakaj več kaker samega sebe tudi Bog ne more dati. Ko je govoril Gospod o tem zakramentu, je mej drugim tudi rekel: kedor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. (Jan. 6, 55.). Ker je zakrament sv. Rešnjega Telesa darilo Gospodovega Serca, ker vsadi sprejem Najsvetejšega v naše telo kal vstajenja in večnega življenja, nam to podaja nov dokaz, da je Jezusovo Serce vstajenje in življenje naše.

Nekaj treba pomniti! Le tedaj bomo srečno vstali, ako bomo nadnaravno živi, keder pride smert, ako bomo takrat v stanu milosti božje. Da nam je to mogoče pri znani človeški slabosti, se imamo zopet zahvaliti Sercu Gospodovemu, ki nam je to omogočilo sè zakramentom sv. kersta in sv.

pokore. Ker je tedaj za vstajenje k večnemu srečnemu življenju potrebno, da smo nadnaravno živi, ko pride smert ker nam je dalje omogočilo vsmiljeno Serce Jezusovo to nadnaravno življenje sè sv. kerstom in sv. pokoro, sledi iz da jetega, tudi v tem oziru Gospodovo Serce vstajenje in življenje naše.

Tako lepo blišči iz vsega tega verska resnica, ki jo tolikokrat izgovarjamo: verujem vstajenje mesa! Naj bo kedo bogat ali vbog, srečen ali terpin — za vsacega je ta verska resnica tolažljiva in koristna. Perverga, če je dober vernik, obvaruje pred potopom v svetno vživanje, drugemu pa lajša križe in težave življenja, da ne opeša in ne obupa na potu skozi solzno dolino. Hvala božjemu Sercu, vstajenju in življenju našemu!

29. Serce Jezusovo, mir in sprava naša.

Še nismo pri kraju sè žalostnimi nasledki greha, z novimi vzroki hvaležnosti sv. Serca božjega. Greh napravi dalje nemir mej Bogom in človekom, spor mej večnim, mogočnim Stvarnikom in mej vbogo stvarjo, ki sama nikaker ni v stanu ta spor poravnati. Kedo je moral zopet poseči vmes? Kedo drugi, kaker vsmiljeno Serce Odrešenikovo. Nesreča človeškega rodu ga je nagnila, da je prevzel veliki dolg nase ter poravnal sè svojo zadostivno daritvijo na križu spor mej Bogom in človeškim rodom.

To velikodušno delo njegovega vsmiljenega Serca je spravilo z Bogom ne samo ljudi, ki so živeli do prihoda Sinu božjega na svet, mariveč vse do konca sveta. Tudi mi smo deležni potemtakem te sprave. Saj nas uči sv. vera, da pride vsak človek na svet ko otrok jeze božje, omadeževan s podedovanim grehom. V zakramentu sv. kersta se oprostimo tega greha, tamkaj postanemo še le otroci božji. Zato pravi tako pomenljivo mašnik kerščencu po prejetem kerstu: pojdi v miru — v miru, hoče reči, ki ti ga je zasluzilo vsmiljeno Serce božje. Če kerščenec ta mir zapravi z grehi, storjenimi po sv. kerstu, mu še zmirom ni treba obupati. Vsmiljeno Serce Gospodovo je poskerbelo za drugi zakrament, kjer more grešni človek skleniti mir in spravo z Bogom z dobro spovedjo.

Brez dvojbe nosi tedaj po pravici Jezusovo Serce častno ime: mir in sprava naša.

Kako dobro de človeškemu sercu mir z Bogom! Po besedah sv. Pavla „preseže ves um;“ (Fil. 4, 7.) zakaj? Ker je pač skrivnostni mir Serca Jezusovega.

Ko je jemal Zveličar slovo od aposteljnov na predvečer svojega terpljenja, je postalo njih serce žalostno in nemirno. Ko jim je napovedal, kaj vse jih čaka na svetu zavoljo njega, so bili še bolj poterti. Toda, nekaj jim je zapustil, kar bi jim cel svet ni mogel dati. Bogastvo mor-da? Bogastvo jih je učil zaničevati. Posvetne časti? Ravno nasprotno; saj jim je povedal, da bodo od strani sveta vživali zasramovanje in preganjanje. Vesele, prijetne dni? Tudi ne; kelih terpljenja je imel biti njih delež. Pač pa jim je zapustil dragoceno darilo, ki ima v sebi moč osladiti vsako terpljenje, spremeniti žalost v veselje, darilo, ki jim ga ne bo mogel nihče vzeti. Ta veliki, od Gospoda jim zapuščeni zaklad je mir z Bogom. „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kaker svet daje, vam jaz dam“. (Jan. 14. 27.) Odkod pa jemlje Gospod to dragoceno darilo? Iz sebe, iz svojega serca: „Svoj mir vam dam,.... vaše serce naj se ne prestraši in naj se ne boji“. (l. c.)

Kako sladak je bil ta mir, kako je osrečeval pozneje aposteljne, nam pove sv. Pavel: „Poln sem tolažbe, — piše — preobilno veselja imam pri vsi naši nadlogi“. (II Kor. 7, 4.) Zato ne ve nič boljšega voščiti svojim vernikom, kaker: milost in mir Kristusov.

Prav to so skusili marterniki v svojih včasih res nepopisljivih bolečinah. Paganski sodniki so stermeli, ko so gledali vesela obličja slabotnih otrok, nežnih devic, onemoglih starčkov v strašnem terpljenju. Mir Kristusov je kraljeval v njih sercu, mir, ki ni bil znan paganskim oblastnikom.

Tudi v življenju navadnih dobrih kristijanov se razodeva sladka moč miru Gospodovega. — Kako britke poskušnje pridejo večkrat v življenju nad človeka! In vender je še dosti vernikov, ki jih prenašajo z občudovanja vredno vdanostjo. Kedo jim daje moč? Mir Kristusov, ki prebiva v njih sercu.

Leto nam dokazuje, da Gospod zvesto spolnjuje besedo, ki jo je dal svojim aposteljnóm in vsem učencem svojim do konca dni: „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam“.

Kedor je zvest svojemu Zveličarju, on že na tem svetu začne okušati mir, ki bo v polni meri njegov delež še le na onem svetu, ko bo po goreči, tako zelo plemenljivi želji sv. cerkve — *requiescat in pace* — res na veke počival v sladkem miru, ki mu ga je zaslužilo in podelilo spresv. Serce Jezusovo — mir in sprava naša.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje 3. reda skupščine goriške: Anton (Frančišek) Pahor iz Opatjega sela, Katarina (Marija) Makuc iz Cerova, Uršula (Terezija) Brešan iz Tomina (Volarje), Ivan (Andrej) Kavčič iz Lipe, Jožef (Anton) Markič iz Kanala, Marija (Ana) Velikonja iz Sv. Lucije, Magdalena (Marija) Dugar iz Volč, Katarina (Jožefa) Pitamec iz Volč, Ivan (Jožef) Persen iz Avč, preč. gosp. Ludovik (Frančišek) Voljanski, prelat v Gorici; kobiljevske: Frančiška (Jožefa) Kovačič iz Komna; libušenske: Marija (Ana) Kenda, Marija (Elizabeta) Uršič, Jakob (Jožef) Sturm, Ana (Marija) Berginec, Katarina (Marija) Gregorčič; kobariidske: Apolonija (Marija Magdalena) Ručna iz Krede-Potok.

Dalje se priporočajo v pobožno molitev: bolna tretjerednica T. G., da bi dobila milost premagati skušnjave in vdanost v voljo božjo; bolna tretjerednica iz Smasti za milost telesnega zdravja, če je volja božja; neka bolna tretjerednica iz Kamna; dva moža, da bi se spreobrnili; neki tretjerednik prosi, da bi molili za neko družino, ki je občini v veliko pohujšanje; novo predstojništvo 3. reda na Libušnjem, da bi moglo prav opravljati težko nalogo; več bolnih tretjerednikov; neki oče priporoča sebe in svojo družino; A. Tr. v Š. priporoča sebe in svoja dva brata in neko važno zadevo, da bi se srečno brez tožbe rešila; neka mati svoje dve hčere za zljajšanje težkih nadlog v zakonskem stanu; M. G. iz L. svojo na roki zelo bolno vnukinjco; B. G. svojega sina, da bi ozdravel; J. Str. za pomoč v neki zakonski zadevi; neka oseba, da bi opravila dobro spoved in za stanovitnost; neka oseba za pomoč v posebni dušni in telesni potrebi; neka oseba za stan, ki si ga želi; neka oseba za zdravje.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: T. K. za dve veliki milosti; F. B. v L. za pomoč božjo v neki veliki zadregi; neka oseba za zdravje; U. P. v St. za zadobljeno zdravje na očeh; neka oseba za pomoč v zadregi; M. T. iz Logatca; J. L., da je njen brat dobil zgubljen denar nazaj; Fr. O. iz Gl., da je bila odvernjena nevarnost velike zgube pri neki neprevidno kupljeni kravi; Marija Karbošek iz fare Svetinje na Štajerskem za hitro ozdravljenje ran, ki si jih je bila vsekala v obe nogi; Marija Letnik, šivilja, da je rešena strahu, ki ga je več let pri spovednici čutila, da delj časa ni mogla spregovoriti, tudi da je našla primerno stanovanje in ljubo zdravje, da more spet dolžnosti svojega stanu spolnjevati.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1905. Mesec november.

1. Srd. Praznik vseh svetnikov.	16. Čet. Sv. Agneza, dev. 2. r. P. O.
2. Čet. Spomin vernih duš v vi-
cah.	17. Pet. Zv. Salomea, dev. 2. r.
3. Pet. Obletnica rajnih sobratov
naše redovne okrajine.	18. Sob. Posvečenje cerkev sv.
Petra in Pavla v Rimu.
4. Sob. Karelj, škof.	
5. Ned. 21. po bin. zahvaljenica;
zv. Rajnerij, sp. 1. r.	19. Ned. 23. po bin. sv. Elizabeta
Ogerska, vd., patr. 3. r. P. O.
V. O.
6. Zv. Felicija, dev. 2. r.	20. Pon. Sv. Feliks Valoá, sp.
7. Zv. Bernardin Foski, sp. 1. r.	21. Tor. Darovanje bl. d. Marije.
8. Srd. Osmina vseh svetih.	22. Srd. Sv. Cecilija, dev. m.
9. Čet. Posvečenje velike bazilike
Zveličarja; sv. Teodor, m.	23. Čet. Sv. Klemen, pap. m.
10. Pet. Sv. Andrej Avelinski, sp.	24. Pet. Sv. Janez Kriški, sp.
11. Sob. Sv. Martin, škof.	25. Sob. Sv. Katarina, dev. m.;
zv. Elizabeta Dobra, d. 3. r.
12. Ned. 22. po bin. zavetništvo
b. d. Marije; sv. Didak, sp. 1. r.
zv. Janez, sp. 3. r. P. O.	26. Ned. 24. po bin. Sv. Leonard
Partomavriški, sp. 1. r. P. O. ;
osmina sv. Elizabete.
13. Pon. Sv. Martin, pap. m.; ob-
letnica rajnih naših starišev.	27. Pon. Zv. Deljina, dev. 3. r.;
Rajmund Lulj, m. 3. r.
14. Tor. Zv. Gabrielj Feretti, sp.
1. r.; zv. Nikolaj Tavelič, m. 1. r.	28. Tor. Sv. Jakob iz Jakinske
Marke, sp. 1. r. P. O.
15. Srd. Sv. Gertruda, dev.	29. Srd. Praznik vseh svetih 3.
redov sv. Frančiška. P. O.
	30. Čet. Sv. Andrej, apost.

P. O. pomeni popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah.
V. O. » vesoljno odvezo za ude svetovnega 3. reda.

P. O. morejo dobiti udje svetovnega 3. reda tudi ob shodu in še enkrat vsaki mesec, keder si kateri sam izvoli, pod navadnimi pogoji.